

VALMIERAS KĀRTĪKIS

Iznāk kops

1979. gada 25. oktobra

PIEKTDIEN,

1995. gada 27. janvāri

Nr. 2 (679)

Rūpnicas slieksnis

Māja sākas ar slieksni, bet rūpnicā – ar caurlaidei. Vairāk nekā tūkstoš strādājošo pāiet garām caurlaidei vismaz divas reizes dienā. Bieži vien šis process rada cilvekiem diskomfarta sajūtu, jo pirmā bridi ir mazliet neomulgi, redzot bruņotu viru formā. Bet kā jūtas tie cilvēki, kuri strāda caurlaidei? Par to lūdzam pastāstīt apsardzes dajas priekšnieki Vilnius Miodli un apsardzes dajas sektora priekšnieks Raisis Terentjevs.

– Pašlaik mūsu darba apstākļi ir uzlabojusies. Nav tik liela caurveja telpās, kā tas bija pirms rekonstrukcijas. Arī cilveku plūsmas ir viegli regulējama un kontrolejama.

Rūpnicas apsardzes daļā strādā 36 cilveki četrās mainās, par dienaktij. Katrā mainā ir brigadieris, divi kontrolieri un zemessargi kontrollieri. Sabiedriskā kārtā apsardzes daja ir uzņēmumus ugunsdzēsēju funkcijas, jo mūsu rīcībā atrodas ugunsdzēsēju mašīna. Ja ugunsgrēks izceļies, tēpat kaut kur rūpnicas teritorijas tuvu, mums zvana no ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, tautā pazistama no tālrupa «01», un lūdz izlīdzīt. Paši apkopojam arī savas telpas par to pašu pamatgalu – kontrolieriem – 29 lati, kontrolieriem zemessargam – 34 lati. (Te gan jāpiebilst, ka ir arī piemaksas par naķsts darbu.) Mūsu piemaksas ietilpst pirmās medicīniskās palidzības sniegšana rūpnicas teritorijā, jo poliklinika strādā līdz 15.00. Mēs pirmie saņem informāciju par rūpnicai piešķirtiem sobrijām kravām, esam

atbildīgi par ziņojumu tālāku nodosanu. Pēc darba laika beigām pienākušas mašīnas ar kravām mums nebūtu jāapsargā, jo tās neatrodas rūpnicas teritorijā, un par kravām materiāli atbildīgi ir vadītāji. Taču reālajā dzīvē – automašīnu vadītāji pēc ceļa ir nogurusi, turklāt nākamajā diena gaida atpakaļceļš. Viņi taču ir jaatpūsas, un mūsu darbinieki nekad nav liegūsi nedrīkstējot, nedrīkstējot palīdzību. Vadītājs mierīgi var pārnakšņot mūsu caurlaides telpās vai arī vienīcīgi Stacijas iela un būt drošs, ka kāds no mūsu cilvekiem kravu pieskaņis.

Visvairāk domstarpībā tomēr rada pašu cilveki. Pērnā gadā uz darbu nākot, 7 cilveki aizturēti caurlaidei manāmi iereibusi. Bet rūpnicas teritorijā pagājušajā gada pamanījusies daudz vairāk aizturēti, meģinot iet mājup veseli 19! Par to sastādīti akti, un daja no parakējiem sobrijām jau ir bijusie strādājošie.

Lielas problēmas apsardzes daļai ir ar tā saucamajiem «pērties-grībētājiem». Rūpnicā savulaik ievedīta šo pakalpojumu veidu, panākot preti strādājošo ģimenēm, jo tolaik, tāpat kā patlaban, pīsetāja problema ar silto ūdeni. Bet, ja varētu paļauties uz cilveku godīgumu, ka viņi tiesām aizies uz pārti! Tomēr vairākkārt ir bijusī gadījumi, kad cilveks samaksā par pārti, taču atrodas pavismā kur cītūr, kur būt viņam nav nekādas nepieciešamības. Ir arī otrs galējiba – citi izraksta vienreizejo caurlaidi, kas, protams, ir bezmaksas,

negribedami maksāt par pirts pakalpojumiem, un peras uz nebēdu. Bet pakalpojuma cena ir smiekliga – bērniem līdz 16 gadiem – 10 santimi, pārējām – 25 santimi... Bez maksas pērties var strādājošie un veterāni.

Rūnājot par veterāniem, nekāds patikamais jaunums viņiem nebūtas, ka kopš pērnā gada 1. decembra ar direktora rīkojumu rūpnicas teritorijā, uzrādot veterānu aplieci, viņi vairs netiks ielaisti. Ja ir dibināts iemesls, kādēj jānokļūst bijusāja darba vieta, kārtotama vienreizeja caurlaide. Nereti, iespējams, aiz pārējekās mīlestības pret izbijusī darbe vietu vai kolēgiem, veterāni nevajadzīgi bieži tos apmeklē, tādā veidā kļūstot par traucēkli rūpnicas darbei ritmam.

Apjautājoties par apsardzes darbinieku problēmām, dzirdējam arī tādi teorijas, ka uz šo dienu sargū i parīcis tik maz, ka nevar runāt par iespējamo zagļu notveršanu. Glūzi otrādi – zagļi var nolikot bridi, kad sargs apgaitas laikā pagājis garām attiecīgajam objektam, zinot, ka nākamo reizi viņš tai pašai vietai pārējās garām labi, ja pēc stundas. Teritorija taču ir tāl plās!

Etot garām caurlaidei, iedomāsimies, ka arī šeit strādājošajiem cilvekiem, tāpat kā jebkuram no mums, ir savas problemas, varbūt nedaudz specifiskas, bet ne mazākas. Bet uzrādot caurlaidi, ierādot rūpnicā, neviens nam no mums taču nav nemaz tik grūti...

VELTA OZOLA

Ar š. g. 1. februāri rūpnicā stājas spēkā «Iekšējās darba kārtības noteikumi», kas apstiprināti 1995. gada 23. janvāri.

Valsts Valmieras stikla skēdras rūpnicas
IEKSĒJĀS DARBA
KĀRTĪBAS NOTEIKUMI

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

Valsts Valmieras stikla skēdras rūpnicas ir pārstāvēja sāmnieciska vienība ar juridiskās personas tiesībām, kura ar tai norobežoto valstu ipašumā daju veic uzņēmējdarbību.

Rāzošanas funkciju veikšanai uzņēmums ir iedalīts struktūrvienībās – cehos, nodalās, iecirknos, u. c. struktūrvienībās. Rūpnicas struktūrvienībām nav juridiskas personas tiesības.

Uzņēmuma rāzošanas uzskaites un vadības sistēmu nodrošina rūpnicas direktors, direktora vietnieki, cehu un nodalā vadītāji, rūpnicas funkcionālo daju un biroju vadītāji ar tiem pakļautiem darbiniekem.

Rūpnicas darbinieku darba tiesīsās attiecības dibinās uz darba devēja un darba īņēmēja (darbinieka) noslēgtā darba liguma pamata.

Darba devēja intereses rūpnicā pārstāv valsts iecelts direktors, kurš ir atbildīgs par uzņēmuma darbību, mantu, likumu leģerēšanu un liguņu izpildi, par darbinieku pareizu piepēmānu darbā un atlaišanu no darba, par darba apstākļu drošību.

DARBINIEKU DARBA TIESĪBAS UN PIENĀKUMI

Darbiniekiem, noslēdot darba liguņu ar darba devēju, ir:

– tiesības uz darba samaksu, kas nav mazāka par valsts noteikto minimālo darba algu;

– tiesības uz atpūtu saskaņā ar likumiem par darbdienas un darba nedēļas ierobežošanu un ikgaudējumiem apmaksātiem atvaiņājumiem;

– tiesības apvienoties arī organizācijas;

– tiesības uz materiālo nodrošinājumu valsts sociālās apdrošināšanas kārtībā no valsts līdzekļiem vecuma, kā arī slimības, pilnīgas vai daļējas darbspejās zaudēšanas gadījumā;

– tiesības uz savu interešu

aisstāvēšanu darba strīdu komisijs;

– tiesības iepazīties ar darba kopīgumu;

Darbiniekiem ir pienākums:

– veikt darbu saskaņā ar noslēgtu liguņu, kvalitāti, apjomu un kārtību, kā ir noteikts darbinieka darba vai amata instrukcijas un darba normās;

– ievērot darba laiku un darba režīmu;

– izpildīt direktora un strukturētās tiesās vadītāju vai viņu vietnieku rīkojumus;

– ievērot darba aizsardzības, drošības tehnikas un darba higiēnas un ugunsdrošības noteikumus;

– uzturēt tirū un kārtīgu darba vietu;

– nekavējoties zipot vadībai par notikumiem nelaimēs gadījumiem, avarījām, mantas zādzībām vai iztrūkumiem darba vieta;

– noteiktajos termiņos iziet ikgaudējumi apmaksātie apskates;

– pakļauties rūpnicas apsardzes dajas likumīgām prasībām un norādījumiem;

(Turpinājums 2. lpp.)

... Vajag nosargāt sevi neskartu svāigu mu, prieķa avotu, vajag milēt dienas spožumu, pār ko netaisnībai nav varas, un ar šo iegūto gaismu atgriezties kaujā.

Kādā kaujā?

Ikdienā.

Ikdienā taču ir kauja. Visnogurdinošākā, visgrūtākā.

«Esmu dzimis gaujmaliet's...»

tā par sevi saka Zigmunds Ābele, kuram 21. janvāri dzīves kalendārs pārskīra 50. gadskārtu. Zēnības, jaunības un brieduma gadi – visi aizvadīti Valmierā. Absolvēta 1. vidusskola. Ko talāk? Darbs. Darbs un mācības neklātienes nodalā Latvijas Valsts universitātē. Strīda starp juristiem un ekonomistiem virsroku gūst pēdējē.

Tagad aiz muguras jau 31 darba gads, no tiem 22 – mūsu rūpnicā. No 1991. gada 10. decembra – galvenā ekonomista amatā.

Lielo pārmaiņu laiks. Latvijas ekonomika top un veidojas pilnīgi no jauna. Jāatrod savā vieta ari mūsu rūpnicai tās izdzīvošanas un pastāvēšanas vārdā. Tam visam pieder Zigmurga ikdienā. Kas paliek pāri? Viss cilvēcīgais.

Es vina glāzi pilnu pieļēju,
Jo sōdien mūža gadi mijas man –
Cels negāja pa rāmu ieleju,
Es dzirdēju, kā vētra jūrā skan.
Es rūgtumā un sapēs pazinu,
Kas cilveku no putna gaisos šķir.
Un tomēr tūkstoš reizes atzinu –
Cik bagāta un skaista dzīve ir!

Raženus un skanīgus vēl daudzus gadu desmitus!

Ar š. g. 1. februāri rūpniecības spēkā «Iekšējās darba kārtības noteikumi», kas apstiprināti 1995. gada 23. janvāri.

(Turpinājums no 1. lpp.)

- ievērot rūpniecības caurlaides režīmu;
- saudzīgi izturēties pret rūpniecības mantu;
- ievērot tehnoloģisko disciplīnu;
- darbiniekiem ir aizliegti atrasties darba alkohola, narkotiskā vai toksiska reibuma stāvoklī;
- darbiniekiem ir jāievēro arī citi rūpniecības dokumenti norādītie pienākumi.

Sajā sadalījumā minēto pienākumu neievērošana ir kvalificējama par darbinieka darba kārtības pārakopumu.

DISCIPLINĀRSODI PAR DARBA KĀRTĪBAS PĀRKĀPŠANU

Par darba kārtības pārkāpšanu darba devējs var piemerot disciplinārsodu:

- 1) piezīmi;
- 2) rājēnu;
- 3) atlaissaun no darba un citus disciplinārsodus, ja tādi ir noteikti darba likumdošanā.

Pirms disciplinārsoda uzlikšanas no darbinieka jāpieprasīta pāskaidrojums. Ja darbinieks pāskaidrojumu nesniedz, par to tiek sastādīts acts.

Izveloties konkretu disciplinārsodu veidu, jāpēt verā, cik smags ir izdarītais pārkāpums, kādos apstākļos tas izdarīts, kā arī darbinieka iepriekšējais darbs.

Darbinieku var atlaut no darba ar vienu pārkāpumu.

Disciplinārsodū darba devējs

uzliek tūlit pēc pārkāpuma atklāšanas, bet ne vēlāk kā viena mēneša laikā no tā atklāšanas dienas neieskaitot laiku, kad darbiniekam bijusi pārejoša darba nespēja vai viņš bijis atvainojumā.

Disciplinārsodu nevar uzlikt, ja no pārkāpuma izdarīšanas dienas pagājuši vairāk nekā seši mēneši.

Disciplinārsoda piemērošanu noformē ar rūpniecības direktora pavēli, pamatojoties uz rūpniecības struktūrvienības vadītājiem, kurus darba devējs saskaņo ar ardu organizāciju, ievērojot noteiktu darba laika ilgumu.

Ar maijas grafikiem darbinieku iepazīstina ne vēlāk kā vienu mēnesi pirms tā stāšanas spēkā.

Darba laiku darbinieks izmanto darba ligumā noteiktā darba veikšanai.

DARBINIEKU GODINĀŠANA

Par apzinigu un ilggadīgu darbu uzņēmumā, administrācija godina un apbalvo darbinieku,

sasniedzot pensijas vecumu,

50, 60 gadu dzīves jubilejās.

Par nostādītiem 20 nepārtrauktiem darba gadiem uzņēmumā, katram darbiniekam piesķir nosaukumu "Valmieras stikla šķiedras rūpniecības darba veterāns", kas dod tiesības un atvieglojumus izmantot rūpniecībā sniegtos pakalpojumus.

Godināšana un apbalvošana notiek saskaņā ar darba kopīgumā noteikto kārtību.

I. POŁAKS,

Valsts Valmieras stikla šķiedras rūpniecības direktors

M. VIRZA,

Valsts Valmieras stikla šķiedras rūpniecības arodkomitejas priekšsēdētāja

Kas radīja zaudējumus?

Pagājušā gada nogale, neilgi pirms rūpniecības Ziemassvētku brīvdienām uz savu trēšo sēdi pulcējās nerāžigo izmaksu komisijas locekļi. Viens no gadejās sedes darba kārtības jautājumiem bija par izstrūkumu 7. ceļā. Pārvēdot gatavo dekoratīvu audumu no ceļa telpām uz gatavas produkcijas noliktavu, konstatēts, ka trūkst 16 auduma rulonu jeb 1139,5 metri dekoratīva auduma, naudas izteiksmē par 170,93 latiem.

Kā tas varēja gadietis?

Šeit prasās pāskaidrojums.

Jau labu laiku rūpniecība situācija, ka gatavās produkcijas noliktavā nav vietas, un produkcija tiek uzglabāta tīsi cehos. Taču šajā gadījumā tā ar aktī bija nodota gatavās produkcijas noliktavas pārziņes Tatjana Bērziņas atbildībā un pariziņa. Bija sarāzots audums pēc tirdzniecības daļas pasūtījumā un paredzēta pārdošanai parceļiem Baltkrievijā. Taču parceļi par audumu nemaksāja, un tā tās arī palīka cehā. Tirdzniecības daļas darbinieki apsolīja, ka pieci dienu laika šis jautājums tiks nokārtots, un audums izsūtītu realizācijai teptā, mūsu valsts veikalim. Dimēžel gadijās tā, ka šis piecas dienas ievilkās lidz pat decembrim. Sajā laikā gan tirdzniecības daļas darbinieki regulāri izveda audumu no ceļa, bet vairumā gadījumu noliktavas pārziņe netika pieaicināta pie tās iekraušanas automašīnās. Tatjana

Bērziņa gan pāskaidroja, ka ik reizi ir pārbaudījis, cik rulonu iekrauts mašīnās, bet komisijas locekļu viedoklis bija – vajadzēja parbaudīt arī, cik ceļa rulonu atlikus, galu galā tas nebūt nebija grūti izdarīams. Bez tam vēl no gatavas produkcijas noliktavas tika remīti par tā, ir vārītās auduma ruloni.

Noliktavas pārziņe ne reizi vien bija brīdinājusi realizācijas daļas darbinieku, komerdirекторu un galveno grāmatvei, par nenormālo situāciju, ka produkcija glabājas ceļā bez signalizācijas, un ka nebus vienas spēkā noverst iespējamās zāsgānas mēģinājumus. Kādēļ netika pārbaudīts atlikums? Noliktavas pārziņe pāskaidroja, ka ir aizņemta ar darbu gatavas produkcijas noliktavā.

Sēspadsmit auduma ruloni nav tieka lieta – pār plecu tos aiznest nevar. Protams, ka tie tika izvesti ar automašīnām, kas no rūpniecības teritorijas izveda gatavu produkciju pēc tirdzniecības norādījuma, un to daria cetri cilvēki. Tirdzniecības daļas darbinieki ir izdarījuši disciplināri, sodāmu pārkāpumu, patvajīgi rikojoties par 7. ceļu, bet materiāls atbildīga par to visu bija gatavās produkcijas noliktavas pārziņe. Viņa arī zināja, ka tirdzniecības daļas darbinieki patvajīgi krauj audumu projāmvešanai, bet par to nezinoja. Aicināt arī rūpniecības apsardzes daļas darbinieki bija ne pārāk rūpīgi salīdzinājuši pavadījums ierak-

stito rulonu skaitu un faktiski izvesto, un – ker nu vēju laukā!

Dekoratīva auduma prieķiniece Velga Pētersone vērta komisijas uzmanību uz to, ka blakus esotajā gatavās produkcijas kaudzē, kaut arī glabājās ceļā un neatniecas uz tirdzniecības daļu, netrūkst ne metra, un vispār nav bijis neviens zāsgānas gadījuma, kopš audumu sākši glabāt ceļā. Sava ceļā cilvēku līdzdalību iztrūkuma radišanā Velga Pētersone kategoriski noliedza.

Komisijai atlikā tikai norakstīt 170,93 latu zaudējumos un izdarīt seicīgumus, piepemot lēmumus:

– gatavās produkcijas noliktavas pārziņe nedrīkst parakstīt pieņemšanas aktu, ja faktiski produkcija netiek glabāta noliktavā;

– nedrīkst pieļaut produkcijas izvešanu tieši no ceļiem;

– tirdzniecības daļas darbiniekiem iekraušanu veikt tīkai noliktavas pārziņe klatbutnē;

– veikt inventariāciju gatavajai produkcijai, kas neatrodas noliktavā;

– pārtraukt "neesošā" produkcijas rozošanu, lai atbrivoti gatavās produkcijas noliktavas telpas, ja produkcija tomēr uzkrajas no rūpniecības neatkārīgu iemeslu dēļ, atrast brīvās telpas ar signalizāciju, vai nozogot ceļa platiņu ar slēdziņu režīgi, un atslēgu uzticītai gatavās produkcijas noliktavas pārziņe. Šajā gadījumā tīk tiešām zādību noverst nebija viņas spēkos.

INESE VINKLERE

Apbalvojumi

Ar rūpniecības Goda rakstu un naudas pēriju par ilggadēju nevainojamu darbu apbalvotas 4. ceļa darbinieces Anita Smilga, Jevgēnija Lure, Daina Ieraga, Inta Bečere, caurlaides darbiniece Aina Kupča un 2. ceļa darbiniece Raisa Stepanova.

Ar rūpniecības Goda rakstu, naudas pēriju un vērtīgu dāvanu apbalvots rūpniecības galvenais ekonomists Zigmunds Ābele par ilggadīgu un nevainojamu darbu, sakārā ar 50 gadu jubileju.

Līdzjūtība

Mūsu patiesa līdzjūtība Tatjanai Tučai, guldot māmīlīti zemes klēpi.

Elektrokrāšņu nodaļas kolektīvs

Barikāžu dienu atceres laiks

Laiks, kad mēs visi bijām dvēselē skaidri un gaisī, un varejām lepoties cits ar citu un kats ar sevi...

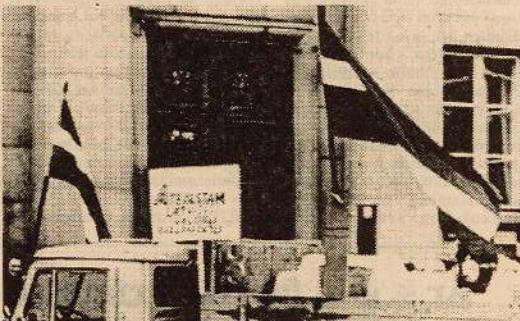
1991. gada janvāris. Barikāžu laiks. Plecu pie pleca. Visi. Vienoti. Dažādu tautību pārstāvji. Atminas nezūd. Svētas.

Ari rūpniecības laudis bija tur, Rīgā. Cēla barikādes, dežurēja dienu un nakti.

Pajautājām barikāžu dalībniekiem – kā rikotos, ka līdzīga situācija būtu tagad – sodien?

Atbildes visiem skanēja vienādā – par Latviju ietu, brauktu, stāvētu un cintos. Tēvzemē ir tikai viena. Par «vadību»? Nē, nekad!

Katrai gadu janvāra dienās neaizmirīsim šo tautas saskanas laiku, atcerēsimies arī kritušos par Latvijas brīvību...

Atgādinām:

ATVIEGLOJUMS PAR APGĀDĀJAMIEM

To var piešķirt par personām, kurus ir Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji, kaut arī pagaidām dzīvo ārpus Latvijas, neatkārīgi no tā, vai dzīvo kopā ar apgādājamo, vai nē.

ATVIEGLOJUMU VAR NOTEIKT:

• par neplīdagudu bērnu (līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai). Nodokļu inspekcijai nepieciešams uzrādīt bērna dzīmības aplieciņu;

• par bērnu no 18 līdz 24 gadu vecumam, kamēr viņš turpina izglītību. Nepieciešama tās mācību

iestādes izzinā, kurā bērns mācās,

• par nestrādājošiem vecākiem – delām vai meitai par tēvu vai māti,

• par nestrādājošu laulātu – viram par sievu, sievai par viru, ja tie ir reģistrēti laulābā. Jāuzrāda laulātā darba grāmatīpa ar ierakstu, ka viņš ir atbrivots no darba,

• par aizbildni un aizgādnībā esošām personām, kurām tā ir noteikta ar tīsas vai citas kompetentas iestādes lēmumu.

Nodokļu inspekcijas adrese: Valmiera, Garā ielā 7, telefons – 33720.

Hronika

• 2. ceļā mācās ceļa arodorganizācijas aktivisti un maiņu uzticības personas, bet rūpniecības arodkomitejas sastāvs iedzījinās darba likumdošanas piemērošanā jaufājumos «Par darba liguma laušanu pēc darba devēja iniciatīvas». Kopējo, lietderīgo sarunu vadīja rūpniecības jurists Viktors Matvejevs.

• Arodkomitejas sedē izskatīja un piepēma rūpniecības arodorganizācijas nolikumu «Bezdarbinieku fonds».